

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Олег ЛАГОДНЮК

12.11.2021 р.

06-10- 66S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Правові та морально-етичні основи журналістики		Legal and moral and ethical foundations of journalism	
Шифр за ОП	OK14	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань: Журналістика	06	Field of knowledge: Journalism	
Спеціальність: Журналістика	061	Field of study: Journalism	
Освітня програма: Журналістика		Educational Program: Journalism	

Силабус навчальної дисципліни **«Правові та морально-етичні основи журналістики»** для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» галузі знань 06 «Журналістика». Рівне. НУВГП. 2021. 11 с.

ОПП на сайті університету:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/edu=5Fprograms/2019.html>

Розробник – Сухаревська Ганна Володимирівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики та українознавства.

Схвалено на засіданні кафедри журналістики та українознавства
Протокол № 01 від 30 серпня 2021 року

Завідувач кафедри – Малевич Леся Дмитрівна, кандидат філологічних наук, доцент.

Керівник освітньої програми – Супрун Володимир Миколайович, доктор філологічних наук, професор кафедри журналістики та українознавства

Схвалено науково-методичною радою з якості навчально-наукового інституту економіки та менеджменту.
Протокол №1 від 02 вересня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості навчально-наукового інституту економіки та менеджменту – Ковшун Наталія Едуардівна, доктор економічних наук, професор.

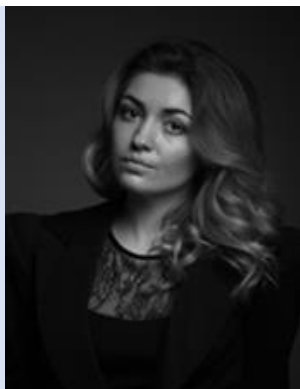
СЗ №-6110 в ЕДО

© Сухаревська Г.В., 2021
© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітня програма	«Журналістика»
Спеціальність	061 «Журналістика»
Рік навчання	2
Семестр	3
Кількість кредитів	6
Лекції	32 години
Практичні заняття	32 години
Самостійна робота	116 годин
Курсова робота	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Сухаревська Ганна Володимирівна,

кандидат наук із соціальних комунікацій, старший викладач кафедри журналістики та українознавства

Вікіситет

ORCID

Як комунікувати

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Сухаревська_Ганна_Володимирівна

<https://orcid.org/0000-0001-8938-7915>

h.v.sukharevska@nuwm.edu.ua

Актуальні оголошення – на сторінці дисципліни в системі Moodle

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, мета та завдання

Навчальна дисципліна **«Правові та морально-етичні основи журналістики»** вивчає основні правові та морально-етичні орієнтири, яких журналіст має дотримуватися під час виконання своїх професійних обов'язків. Головна місія працівника мас-медіа – сприяти забезпеченню права громадян на одержання оперативної інформації, зміцненню моральних та етичних засад суспільства, збереженню національних та культурних традицій. Саме це зобов'язує його у своїй діяльності завжди бути об'єктивним, коректним та відповідальним за свою справу. Виконуючи фахові функції, журналіст має керуватися відповідними етичними нормами, поєднуючи їх з власним світоглядом та власною позицією, якої повинен дотримуватися, не порушуючи ні законів, ні моралі.

Метою вивчення дисципліни є формування професійної моральної культури журналіста, який зобов'язаний дотримуватися вимог журналістської етики, свідомо формуючи моральну культуру соціуму через ЗМІ, та з'ясувати місце правових та морально-етичних засад у теорії соціальних комунікацій та в системі знань, розкрити сутність морально-

етичних норм як унікального соціокомунікативного явища.

Основні завдання:

- здобути системні знання про демократичні, ціннісно-етичні орієнтири, етичні вимоги, закріплені в міжнародних, національних, корпоративних нормативних документах із журналістської етики;
- сформувані моральну свідомість журналістів, виробити навички дотримання професійних етичних вимог;
- виробити вміння урегульовувати моральні проблеми в професійній діяльності, а також підвищити моральну культуру майбутніх журналістів;
- проаналізувати джерела вивчення правових та морально-етичних засад;
- усвідомити площину застосування здобутих знань у журналістській практиці.

Покликання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/user/profile.php?id=1011>

Компетентності

- ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- СК06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності.

Програмні результати навчання

- ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.
- ПР06. Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків.
- ПР09. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства.
- ПР10. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.
- ПР18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Етичні основи журналістики

Тема 1. Загальна етика

Кількість годин:
лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7

Предмет, завдання, теоретичні засади курсу. Походження терміна "етика". Питання етики. Етика як наука. Сфера моральності.

Тема 2. Документальні нормативні джерела журналістської етики

Кількість годин:
лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7

Типологія документів з журналістської етики. Міжнародні документи з журналістської етики. Українські документи з журналістської етики та їх вимоги.

Тема 3. Регулювання порушень етичних вимог

Кількість годин:
лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 13

Поняття ціннісно-етичного регулювання і його види. Органи саморегулювання та їх санкції. Самоконтроль журналістів. Редакційне, корпоративне регулювання. Правове регулювання моральних вимог. Міжнародне регулювання порушень.

Тема 4. Службова етика журналіста

Кількість годин:
лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 14

Норми службової етики журналіста. Документи, що містять вимоги службової етики журналіста. Службові етичні обов'язки журналіста, етичні обмеження та заборони. Службові етичні стосунки журналіста з колегами. Етичні стосунки «журналіст-автор». Етика службових стосунків журналіста і джерела інформації, адресата інформації, діючої особи матеріалу, власника ЗМІ, редактора, спонсора, рекламодавця.

Тема 5. Професійні принципи та норми журналістської етики

Кількість годин:
лекцій – 4, практичних занять – 4, самостійної роботи – 7

Кодекс професійної етики журналістів. Регулювання порушень етичних норм. Специфіка і завдання журналістської етики. Журналістська етика. Критерії

журналістської етики. Етичні цінності журналістів.

Тема 6. Етико-моральні критерії журналістської та рекламної діяльності в інформаційному суспільстві

Кількість годин:
лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7

Етико-моральні критерії медіадіяльності. Етичні вимоги в процесі роботи з фактами і джерелами інформації. Переваги дотримання етичних норм. Поняття реклами та її різновиди. Вимоги до реклами. Особливості розміщення реклами на телебаченні, радіо та в пресі. Обмеження щодо окремих видів товарів та послуг.

Змістовий модуль 2. Правові основи журналістики

Тема 7. Правовий статус засобів масової інформації в інтернет-середовищі

Кількість годин:
лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7

Інтернет як домінуюча сфера сучасної інформаційної діяльності. Правове регулювання онлайн-медіа в Україні.

Тема 8. Доступ до публічної інформації

Кількість годин:
лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7

Публічна інформація. Міжнародні стандарти. Забезпечення доступу до інформації. Запити на інформацію.

Тема 9. Захист журналістських джерел

Кількість годин:
лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7

Поняття захисту журналістських джерел. Міжнародно-правовий захист журналістських джерел інформації. Гарантії захисту журналістських джерел в українському законодавстві.

Тема 10. Авторське право в мас-медіа

Кількість годин:
лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7

Поняття авторського права. Об'єкти та суб'єкти авторського права. Виникнення авторського права. Особисті немайнові і майнові права авторів. Суміжні права.

Тема 11. Свобода слова як принцип діяльності ЗМІ

Кількість годин:

	<i>лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7</i>		
	Конвенція про захист прав людини і основних свобод . Питання юридичної регламентації ЗМІ в Україні. Європейської конвенції про захист прав і основних свобод людини, ст. 19 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права основні напрями інформаційної політики.		
Тема 12. Норми діяльності вітчизняних мас-медіа під час виборчих кампаній			
	<i>Кількість годин: лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7</i>		
	Низка законів та офіційних документів, які регулюють діяльність ЗМІ під час виборів. Використання журналістами свої права та обов'язки як учасника інформаційних процесів. Міжнародна практика роботи ЗМІ під час виборів.		
Змістовий модуль 3. Міжнародний досвід саморегуляції журналістського середовища			
Тема 13. Редакційні принципи Бі-Бі-Сі			
	<i>Кількість годин: лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7</i>		
	Дотримання найвищих редакційних стандартів та стичних норм. Публічно проголошені цілі. Підготовки авторів і редакторів програм.		
Тема 14. Декларація принципів американського товариства редакторів газет			
	<i>Кількість годин: лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7</i>		
	Декларація принципів як зразок найвищого етичного і професійного поведження. Основні статті та вимоги.		
Тема 15. Західний досвід саморегуляції журналістського середовища			
	<i>Кількість годин: лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7</i>		
	Французькі закони про пресу та журналістів від 1881, 1935—1974 рр.: аналіз загальних тенденцій. Французька комісія з прес — картки: хто має і хто не має права називатися журналістом. Західні етичні кодекси журналістів: провідні завдання та реальна сфера впливу.		
Методи, технології навчання та викладання	Індивідуальні ситуативні завдання, тренінги, майстер-класи, колективне обговорення презентацій та проєктів з формуванням колективної оцінки. Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні та ігрові.		
Засоби навчання	Мультимедійні і проєкційні засоби, інформаційно-комунікаційні системи, програмне забезпечення, дидактичні матеріали.		

<p>Методи оцінювання та структура оцінки</p>	<p>Для досягнення мети та реалізації завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал, виконати індивідуальні, самостійні завдання до практичних занять, вчасно виконати модульні контрольні роботи. У підсумку вони можуть отримати такі обов'язкові бали:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 60 балів – за поточну роботу; - 40 балів – за модульний контроль (МК 1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів), який може бути зараховано як підсумковий. Студент має право скласти підсумковий контроль (екзамен) під час сесії (максимальний бал – 40), при цьому результати модульних контрольних робіт анулюються. <p>Усього – 100 балів.</p> <p>У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи: усного контролю (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), письмового контролю (тестування). Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.</p> <p>Оцінювання виконаних завдань, у тому числі творчого характеру, здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):</p> <ul style="list-style-type: none"> 0% – завдання не виконано; 40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні; 60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані; 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру; 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень. <p>Шкала оцінювання з детальним розподілом балів за темами наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/user/profile.php?id=1011</p> <p>Модульні контрольні роботи проходять у формі тестування із застосуванням системи Moodle. У тесті 30 запитань різної складності:</p> <ul style="list-style-type: none"> рівень 1 – 20 запитань по 0,6 балів (12 балів), рівень 2 – 8 запитань по 0,66 балів (5,28 балів), рівень 3 – 2 запитання по 1,36 балів (2,72 балів). <p>Усього – 20 балів.</p> <p>Студенти можуть отримати додаткові бали за написання рефератів, есе дослідницького характеру, наукових статей або тез з тематики курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.</p> <p>Нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів, можливість подання апеляції: http://ep3.nuwm.edu.ua/15311</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>екзамен</th> <th>залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="3">зараховано</td> </tr> <tr> <td>74-89</td> <td>добре</td> </tr> <tr> <td>60-73</td> <td>задовільно</td> </tr> <tr> <td>0-59</td> <td>незадовільно</td> <td>не зараховано</td> </tr> </tbody> </table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		екзамен	залік	90 – 100	відмінно	зараховано	74-89	добре	60-73	задовільно	0-59	незадовільно	не зараховано
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою															
	екзамен	залік														
90 – 100	відмінно	зараховано														
74-89	добре															
60-73	задовільно															
0-59	незадовільно	не зараховано														
<p>Місце навчальної</p>																

дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти	Вивченню дисципліни передую вивчення курсу «Основи журналістики».
Поєднання навчання та досліджень	Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть написати та опублікувати наукові статті, тези з тематики курсу. В освітньому процесі використовуються наукові дослідження викладача курсу.
Інформаційні ресурси	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гуз А. М. Історія захисту інформації в Україні та провідних країнах світу : навч. посіб. Київ : КНТ, 2007. 2. Етичні засади роботи журналіста: західний досвід. Київ : ІМІ, МО захисту свободи слова «Репортери без кордонів», 2002. 3. Каткова Т. Г. Інформаційне право. Практикум: навч. посіб. Харків: Право, 2019. 4. Людина в українському суспільстві в системі цінностей прав людини: сучасний вимір медіадіяльності : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 14 травня 2021 р.). К. : Інститут журналістики, 2021. 342 с. 5. Методичні вказівки до виконання практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Правові та морально-етичні основи журналістики» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Сухаревська Г.В., Шийка С.В.. Рівне : НУВГП, 2021. 6. Павликівський В. І. Кримінально-правове забезпечення свободи слова та професійної діяльності журналістів в Україні : монографія. Х. : Панов, 2016. 7. Приступенко Т. О. Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації : навч. посіб. Київ, 2011. 8. Петрова Н. Медіа-право. Київ, 2007. <p>Додаткова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Брижко В. Методологічні та правові засади упорядкування інформаційних відносин : монографія. Київ : ТОВ «ПанТот», 2009 10. Грищенко І. Інститути дифамації та оціночних суджень і українське законодавство щодо захисту честі, гідності та ділової репутації фізичної особи. <i>Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля</i>. 2015. №1 (6). С. 8-13. 11. Європейські стандарти у галузі суспільного мовлення. URL : http://medialaw.org.ua/library/evropejski-standarty-u-galuzi-suspilnogo-movlennya/ 12. Закон України «Про друковані засоби масової інформації (преси) в Україні». http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2782-12 13. Закон України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів». URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80 14. Закон України «Про державну таємницю». URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3855-12 14. Закон України «Про доступ до публічної інформації». URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17 15. Закон України «Про інформацію». URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12 16. Закон України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1227-18 17. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості. Львів : Паіс, 2004. 18. Інформаційний простір України : словник-довідник законодавчих термінів : довідково-навчальне видання. Київ : «Освіта України», 2008. 19. Інформація та реклама в Україні : зб. законодав. і нормат. актів: (офіц. текст) / упоряд. Ю. В. Паливода. Київ, 2010. 20. Конституція України. URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-

%D0%B2%D1%80

21. Кримінальний кодекс України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
22. Кузнецова О. Д. Правові норми журналістики України: посібник. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім.І.Франка, 2006.
23. Місьо М., Петрова Н., Ситцевой В. Правничі засади діяльності журналістів в Україні. Київ : Айрекс Про Медія, 2000.
24. Марущак А. Доступ до інформації : права журналістів. URL : http://www.uapp.org/uk/legal_library/11/21.html.
25. Марущак А. І. Інформаційне право : доступ до інформації : навч. посіб. Київ : КНТ, 2007.
26. Міжнародні стандарти свободи слова : збірник публікацій міжнародної організації «Артикль 19». Київ : Міленіум, 2003.
27. Москаленко А. З. Теорія журналістики : підручник. Київ : Експрес-об'ява, 1998.
28. Основи інформаційного права України : навч. посіб./ В. С. Цимбалюк, В. Д. Гавловський, В. М. Брижко; за ред. М. Я. Швеця, Р. А. Калюжного та П. В. Мельника. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Знання, 2009.
29. Палагнюк Ю. В. Регулювання реклами та спонсорства в аудіовізуальних медіа в Європейському Союзі: приклад для України. URL : http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=Npchdupol_2009_110_97_25.
30. Прайс М. Телевидение, телекоммуникации и переходный период: право, общество и национальная идентичность. Москва, 2000.
31. Практичні поради журналістам, які відстоюють принципи свободи слова. Київ : ІМІ, 1998.
32. Приступенко Т. О. Деякі аспекти правового регулювання засобів масової інформації України : наукові записки Інституту журналістики. 2005. Т. 12.
33. Рішення Європейського суду з прав людини щодо доступу до інформації / за заг. редакцією Шевченка Т. С., Павліченка О. М. Київ : ФОП Москаленко О. М., 2015.
34. Саруханов В. А. Азбука телевиденья. Москва : Аспект Пресс, 2003.
35. Свобода вираження поглядів: практика Європейського суду щодо України / Інститут Медіа Права ; за редакцією Т. Шевченка, А. Балацько]. Київ : Фенікс, 2012.
36. Цимбалюк В.С. Інформаційне право (основи теорії і практики) : монографія. Київ : «Освіта України», 2010.

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ

Дедлайни та перекладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється відповідно до «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>.

Згідно з цим документом реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перекладання модульних контролів здійснюється згідно з <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Оголошення стосовно дедлайнів складання та перекладання оприлюднюються на навчальній платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і в нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка відповідно до ступеня порушення.

Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. За об'єктивних причин пропуску занять (довідка про хворобу, інша поважна причина) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на

платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/>
Студент має право оформити індивідуальний графік навчання відповідно до Положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>
Здобувачі на заняттях можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але винятково з навчальною метою з цієї дисципліни.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну

Щосеместрово студенти проходять онлайн-опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем цього курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП. Процес опитування регулюється Порядком опитування здобувачів вищої освіти та випускників стосовно якості освіти та освітньої діяльності у Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/17224/>
За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання цієї та інших дисциплін.
Результати опитування надсилають студентам.

Оновлення

З ініціативи викладача зміст цього курсу оновлюється щорічно з урахуванням змін у законодавстві України, наукових досягнень та сучасних практик у галузі.
У викладанні цієї дисципліни враховано вимоги Закону України «Про вищу освіту», нормативні документи щодо організації освітнього процесу в закладах вищої освіти та Стандарт вищої освіти України галузі знань 06 Журналістика спеціальності 061 «Журналістика», затверджений і введений у дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 № 864.
Студенти також можуть долучатися до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачеві.

Навчання осіб з інвалідністю

Документ стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступний за покликанням <http://ep3.nuwm.edu.ua/15913/>
У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес цього курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.
Викладач та здобувачі вищої освіти з цієї освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Лектор

Сухаревська Г.В., кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики та українознавства